

๒๑

คำนำ ไปสู่ ความหลุดพ้น

ชีวิตนี้น้อยนัก ทุกชีวิตล้วนบ่ายหน้าไปหามฤตยู เหมือนผลไม้ที่สุกแล้ว ย่อมมีวันต้องร่วงหล่นลงอย่างแน่นอน เหมือนภานะดินที่มีการแตกทำลายในที่สุด ฉะนั้น ชีวิตของสัตว์ทั้งหลาย ก็ฉนั้นนั่นเหมือนกัน ผู้ไม่รู้ย่อมเศร้าโศกเมื่อพลัดพราก เพราะยึดมั่น ความยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นของเรา ย่อมประสบทุกข์สิ้นกาลนาน แต่วิญญูชนทั้งหลาย ละความยินดีในสิ่งที่ตนถือว่าเป็นของเรา ละความยึดมั่นถือมั่นแล้ว ไม่มีความยินดียินร้าย จึงละความโศก ความอาลัย ความรำพิไรรำพันได้

คำถาถามนำไปสู่ความหลุดพ้น

๒๔๕

เราโชคคิตีได้อัตภาพเป็นมนุษย์ ได้มีโอกาศดีที่จะสร้างบารมี พึ่งเร่งสร้างควมดีให้เต็มที่ ดักตวงเอาบุญกุศลกันไปให้มากๆ เพราะบุญเท่านั้นที่เป็นที่พึ่ง เป็นมิตรแท้ ที่ซื่อสัตย์ที่จะติดตามตัวเราไปทุกภพทุกชาติเหมือนเงาตามตัว ความดีหรือบุญที่ได้ทำเอาไว้จะเป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและความสำเร็จในชีวิต ตั้งแต่ชีวิตที่ยังเป็นปุถุชนอยู่จนกระทั่งได้เป็นพระอรียเจ้า จะสมบูรณไปด้วยสมบัติทั้งสาม คือ มนุษยสมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ สิ่งที่ทำทั้งทาน ศีล ภาวนา เป็นทางมาแห่งบุญ ตอนนีเรากำลังเจริญภาวนา ทำกรณียกิจที่สำคัญยิ่งต่อตัวของเราเอง กิจนี้คนอื่นทำแทนให้ไม่ได้ ต้องทำด้วยตนเอง ทำเพื่อช่วยตัวของเรให้พ้นจากทุกข์ ให้พ้นจากการเป็นบ่าว เป็นทาสของพญามาร ที่บังคับบัญชาเรามาณภพนชาติไม่ถ้วน ทำให้มีอุปสรรคนานาในชีวิต ดังนั้นจึงต้องตั้งใจเจริญสมาธิภาวนากันให้ดี

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าได้ตรัสเรื่องความจริงของชีวิตไว้ว่า

“ชีวิตนี้น้อยนัก ทุกชีวิตล้วนบ่ายหน้าไปหาผฤตยูเหมือนผลไม้ที่สุกแล้ว ย่อมมีวันต้องร่วงหล่นลงอย่างแน่นอนเหมือนภาชนะดินที่มีการแตกทำลายในที่สุด ฉนใด ชีวิตของสัตว์ทั้งหลายก็ฉนนั้นเหมือนกัน ผู้ไม่รู้ย่อมเศร้าโศกเมื่อ

คำถำมนำไปสู่ควำมหลุดพ้น

๒๔๖

พลัดพรำก เพราะยึดมั่น ควำมยึดมั่นถ้อมั่นถำมเป็นของเรำ
ย้อมประสพทุกข์สิ้นกำลำนน แต่วิญญูชนทั้งหลาย ละควำม
ยินดีในสิ่งทีตนถ้อมั่นถำมเป็นของเรำ ละควำมยึดมั่นถ้อมั่นถำมแล้ว
ไม่มียควำมยินดียินรำย จึงละควำมโศก ควำมอ่ำลย ควำมรำ
พิรำรำพ้นได้”

เพราะเหตุนั้น ผู้รู้ทั้งหลายผู้เห็นนิพพำนเป็นแดนเกษม
ย้อมละอำรมณ์ทีเคยหวงเหำน ไม่ติดในสังขำรทั้งหลายทั้งปวง
“เหมือนหยำดน้ำทีไม่ติดบนใบบัว” ผู้รู้เหลำนั้นย้อมไม่ติดในรูป
ทีได้เห็นในเสียงทีได้ยิน ในอำรมณ์ทีได้รับรู้ ย้อมบรรลุนิพพำน
สเวยเอกัณตบรมสุขอย่ำงเดียว

เมื่อทรำบควำมจริงอย่ำงนี้แล้ว ต้องรู้จักปลดปล่อยควำม
ละคลำยควำมยึดมั่นถ้อมั่นในสิ่งทั้งหลายทั้งปวง อย่ำไปยึดติด
ยินดีในรูปเสียงกลิ่นรสสัมผัส ทีหลอกล่อให้เรำหลงติด ควำม
อย่ำกในสิ่งเหลำนีทำใหู้รู้สึกอึดอัดคับแคบ แต่ถ่ำเรำปล่อยควำม
อำรมณ์เหลำนีได้ ใจจะปลดปล่อยโล่งเบำสบำย พอใจสบำยก็
จะเล่นเข้ำไปสู่สภำวธรรมภำยใน ให้ได้เข้ำถึงพระรัตนตรัย
ซึ่งเป็นที่พึ่งทีระลึกทีแท้จริง ทีต้องยึดไว้เป็นสรณะ มีสิ่งนี้
สิ่งเดียวเทำนั่นทีคว่ำมยึด คว่ำมเกำะไว้ สิ่งอื่นไม่ใช่ “พระรัตนตรัย
นี้เทำนั่นทีเป็นสรณะทีแท้จริง”

คำถาถามนำไปสู่ความหลุดพ้น

๒๔๓

เราเกิดมาเพื่อแสวงหาพระรัตนตรัย การทຸ່มเททั้งชีวิต เพื่อแสวงหาพระรัตนตรัยเป็นสิ่งที่คຸ່มค่า ดีกว่าเอาชีวิตไปทຸ່มเทให้กับสิ่งอื่นที่ไม่เป็นสาระแก่นสาร บางคนไปเสี่ยงกับสิ่งที่ไม่ควรเสี่ยง เพราะไม่รู้จักรัคคຸ່มค่าของชีวิต คิดว่าเกิดง่าย แต่่ว่าความจริงแล้ว ทุกชีวิตล้วนเกิดยากแต่ตายง่าย ที่เราเห็นคนเกิดกันทุกวันนี้ อันที่จริงกว่าจะมากเกิดเป็นมนุษย์ได้นั้น ยากแสนยาก ส่วนที่เกิดในอบาย เป็นสัตว์เดียรัจฉาน มีมากกว่ามนุษย์อย่างเทียบกันไม่ได้เลย

นักปราชญ์บัณฑิตในกาลก่อน รู้คຸ່มค่าของชีวิต รู้ว่าชีวิตนี้เกิดยากและเป็นของน้อย เมื่อเกิดมาแล้วก็บ่ายหน้าไปหาผฤตยู คือ ในที่สุดก็ต้องตายหมดทุกคน ไม่มีใครหนีพ้นความตายไปได้ จึงตั้งใจออกบวชประพฤติพรหมจรรย์ ม่ຸงแสวงหาทางพ้นทุกข์ เพื่อทำพระนิพพานให้แจ้ง ให้มีที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริงในชีวิต ให้ได้พบกับสิ่งที่ประเสริฐที่สุด คือ “พระรัตนตรัยภายใน”

ถ้าไม่ได้มาพบพระสัมาสัมพุทธเจ้า หรือพบคำสอนของพระพุทธองค์ ก็ยากที่จะหลุดพ้นจากทุกข์ หลุดพ้นจากภพทั้งสาม แม้อยากหลุดพ้นแต่ถ้าไม่รู้วิธีการก็ไม่อาจหลุดพ้นไปได้ การที่จะให้หลุดพ้นจากทุกข์นี้เป็นเรื่องใหญ่ “ไม่รู้วิธีก็ไม่หลุด รู้วิธีแล้วหลุดได้” เหมือนดังเรื่องของเมตไตยยะ ซึ่งออกบวช

คำถามนำไปสู่ความหลุดพ้น

๒๔๘

เป็นขุฎี คือนักบวชประเภทหนึ่งที่มีในสมัยนั้น พรารธนาจะหลุดพ้นจากทุกข์ เมื่ออินทรียกเกล้า บุญบันดาลให้มาพบแสงสว่าง ท่านได้พบกับยอดกัลยาณมิตร คือ พระลัมมาลัมพุทเธเจ้า จึงมีโอกาสดำทูลถามปัญหา และตั้งปัญหาถามได้ลึกซึ่งเป็นปัญหาที่น่ารู้ น่าศึกษาทั้งสิ้น ท่านทูลถามว่า

*“ใครถือว่าเป็นคนสันโดษ มีความประสงค์เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ในโลกนี้ ใครไม่มีความอยาก ซึ่งเป็นเหตุให้ดิ้นรนทะเยอทะยาน ใครรู้ส่วนข้างปลายทั้งสอง คือรู้ทั้งอดีต และอนาคตด้วยปัญญาแล้ว ไม่ติดอยู่ในส่วนท่ามกลางคือปัจจุบัน พระพุทธร่องค์คิดว่าใครเป็นมหาบุรุษในโลก ใครล่วงความอยากอันผูกใจรัดตัวไว้ในโลกนี้ ดุจด้ายที่ร้อยเย็บผ้าให้ติดกันไว้”

คำถามของบัณฑิตนั้น ท่านไม่เสียเวลามาถามว่า ทำอย่างไรจึงจะสวयจะหล่อ ทำอย่างไรจะหมดหนี้ ทำอย่างไรจะเลิกทะเลาะกับคนที่บ้าน ท่านถามเพื่อความหลุดพ้นจากเรื่องเหล่านี้ แล้วก็ตั้งคำถามเป็นชุดเลย เพราะสิ่งเหล่านี้ค้างคาใจท่านมานาน ตลอดระยะเวลาที่ออกบวชประพฤติพรหมจรรย์ ยังหาคำตอบไม่ได้ และก็หาคนที่สามารถตอบปัญหานี้ไม่มีเลย จึงต้องด้นดันมาหาพระบรมศาสดา

คำถวายนำไปสู่ความหลุดพ้น

๒๔๕

พระบรมศาสดาผู้รู้แจ้งเห็นแจ้งแทงตลอดในสรรพสัตว์ และสรรพสิ่งทั้งหลาย ทรงให้ความอนุเคราะห์แก่เมตตโดยยะ เพราะพระองค์ทรงเห็นประโยชน์ใหญ่ คือ การบรรลุมรรคผล นิพพานที่จะเกิดขึ้นกับผู้มิบุญท่านนี้ และเห็นประโยชน์ใหญ่ต่อ พุทธบริษัททั้งในปัจจุบันและอนาคต จึงทรงเมตตาพยากรณ์ ปัญหาที่ถามมาด้วยพระพักตร์อันแจ่มใส ไม่มีความลำบาก พระทัยในการตอบ พระพุทธองค์ตรัสตอบหมดทุกคำถามว่า

“ภิกษุผู้ประพาสพิภพจรริย์ สำรวมในกามทั้งหลาย ปราศจากตัณหาความทะยานอยาก มีสติระลึกรู้ได้ทุกเมื่อ เห็น ธรรมโดยชอบ สามารถดับเครื่องกระวนกระวายทั้งหลายได้แล้ว ชื่อว่าเป็นผู้สิ้นโศข มีความประสงค์เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ในโลกนี้ ความอยากซึ่งเป็นเหตุให้ดิ้นรนของภิกษุนั้นไม่มี ภิกษุนั้นรู้ส่วน ข้างปลายทั้งสอง คือ รู้ทั้งอดีตและอนาคตด้วยปัญญาอันยิ่งแล้ว ไม่ติดอยู่ในส่วนท่ามกลางคือปัจจุบัน เราตถาคตกล่าวภิกษุนั้นว่า เป็นมหาบุรุษในโลก ภิกษุนั้นแลล่วงความอยากอันผูกใจสัตว์ไว้ในโลกนี้ ดุจด้ายที่ร้อยเย็บผ้าให้ติดกันไว้”

ในที่สุดแห่งการพยากรณ์ปัญหาเมตตโดยยะซึ่งมีใจแน่วแน ตั้งใจฟังคำวิไลสนา ได้ปล่อยใจตามกระแสพระดำรัส ใจรวม หยุดนิ่งเข้าสู่กระแสธรรมภายใน มีใจเป็นหนึ่งเป็นเอกัคคตา

คำถาามนำปสู่ความหลุดพ้น

๒๕๐

จึงหยุดนิ่งแทงตลอดเส้นทางสายกลางภายใน ในที่สุดได้สำเร็จ
เป็นพระอรหันต์ หลุดพ้นจากทุกข์ทั้งมวล หมดสิ้นกิเลสอาสวะ
พบพระในตัว และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับกายธรรมอรหัต

เพราะฉะนั้นพระธรรมกายนี้แหละ เป็นที่พึ่งที่ระลึกที่
แท้จริง เราต้องยึดสิ่งนี้ไว้เป็นสรณะ แล้วสิ่งนี้ก็เป็นของจริงที่มี
อยู่ภายในตัวของพวกเราทุกๆ คนด้วย ไม่ได้อยู่ไกลตัวเลย
แต่ว่าอยู่ในตัว เป็นที่พึ่งให้กับเราได้อย่างแท้จริง พึ่งได้ตลอดเวลา
พึ่งได้ทันทีที่เราเข้าถึง พึ่งได้ตั้งแต่ที่ยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันชาตินี้
จนกระทั่งละโลกไปสู่ปรโลกแล้วยังพึ่งได้อีก พระธรรมกาย
หรือพระรัตนตรัยนี้ เป็นที่พึ่งที่ระลึกที่จะติดตามตัวเราไปทุกภพ
ทุกชาติ จนกระทั่งไปถึงที่สุดแห่งทุกข์ถึงที่สุดแห่งธรรม

เวลาของชีวิตในโลกมนุษย์นี้มีอยู่จำกัด เรามีเวลาไม่มาก
ที่จะสร้างบารมีในโลกนี้ ให้ใช้วันเวลาที่เหลืออยู่น้อยนิดนี้สร้าง
บารมีให้เต็มที่ ให้ชีวิตมีคุณค่าด้วยการประพฤติธรรม ฝึกฝน
อบรมจิตใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงพระธรรมกายในตัวให้ได้ โดย
การปลดปล่อยวางเรื่องที่ไม่จำเป็นลงเสียบ้าง แล้วหันมาฝึกใจ
ให้หยุดให้นิ่งให้มากๆ ให้ใจใสบริสุทธิ์ แล้วจะเข้าถึงความสุข
ที่แท้จริงกัน

